

TIP schat De Biesheuvel Summit op waarde

Topstier sneeuwt onder

Het wordt steeds lastiger om in het woud van genomicsstieren en stieren met veelal slechts jonge dochters, de stieren te vinden die werkelijk van toegevoegde waarde zijn. Het probleem is dat de werkelijke waarde van kenmerken die zwaar wegen in de index, pas later bekend wordt. De torenhoge levensduurfokwaarden van de NVI-koplopers Atlantic en Camion zijn niet meer dan een slag in de lucht.

Een indexsysteem waarbij steeds de nieuwste aanwinst de ranglijst aanvoert, is vanuit commercieel oogpunt enorm interessant. Immers, er staat zwart-wit gedrukt dat de stier die pas de eerste dochters aan de melk heeft gekregen, toch echt de beste stier van allemaal is. De stier wordt in productie genomen en zijn sperma vindt gretig aftrek, of een dosis nou duur is of niet. Of de stier enkele jaren later daadwerkelijk voor een verbetering van de vee-stapels heeft gezorgd, is voor de KI nauwelijks interessant. Op dat moment is er al lang weer een nieuwe ster die op papier voor de beste dochters zorgt.

Ratrace

De introductie van de genomicsfokwaarden heeft dit proces nog versneld. Er hoeft niet eens meer gewacht te worden tot een stier dochters aan de melk krijgt. De specialisten werpen een blik op het DNA en weten meteen al welke stier 'de nieuwe topper' is. Zodra de stier kan produceren, kan zijn sperma worden afgezet.

Eigenlijk is het jammer dat er geen eerlijke voorlichting meer is. De KI's worden door het systeem gedwongen mee te doen aan de ratrace. Als je geen stier met een hoge index hebt, verkoop je geen sperma en als je geen sperma verkoopt, gaat je toko failliet.

Voorzichtig

Als veehouders eerlijk worden voorgelicht, wordt hun voorgelicht voorzichtig te zijn met nieuwe stieren. De roodbonte NVI-topper

Camion dankt zijn hoge klassering voor een belangrijk deel aan zijn torenhoge fokwaarde levensduur van +708 (roodbontbasis). Hij overtreft daarmee zijn vader Fender (+488) en grootvader Goldwyn (+428, roodbontbasis) fors, terwijl er alleen nog maar vaarzen van Camion aan de melk zijn. Ze zullen goed scoren voor de voorspellende kenmerken, maar of ze daadwerkelijk oud zullen worden, kan slechts de toekomst uitwijzen.

De NVO doet met haar TIP (Totaal Index Praktijk) een poging de indexlijst minder commercieel te maken. Oftewel, laat stieren eerst maar eens bewijzen dat ze goed zijn, door rekening te houden met de betrouwbaarheid. O Man blijkt met een TIP van +337 dan ook nog altijd lijstaanvoerder. En Camion moet in de bijgaande tabel vooralsnog zijn meerdere erkennen in Delta Fidelity, die op basis van de TIP de hoogste roodbonte is.

Op waarde schatten

In de TIP-formule wordt de betrouwbaarheid ingewogen bij de kenmerken levensduur en vruchtbaarheid – kenmerken waar pas op latere leeftijd iets zinnigs over te zeggen is – en wordt indien beschikbaar het celgetal van de derde lactatie gebruikt. Ook wordt de laatrijheid ingewogen, oftewel of de dochters relatief beter of slechter worden van de eerste naar de derde lactatie. Ten slotte gaat de TIP uit van de oude Inet-formule, waarbij de gehalten nog op waarde worden geschat.

De overgang van de NVI naar de TIP zorgt dan ook voor de nodige veranderingen in de ranglijst. De stier die het meest zakt, is showkoeien-

verre Sanchez. Met zijn eiwitgehalte van -0,37 procent zakt hij van 89 NVI-punten met 106 punten naar een TIP van -17. En ook de stier Jeeves (eiwit: -0,24 procent) zakt, van 225 naar 162 punten. De sterkste stijger daarentegen is De Biesheuvel Summit, een stier waar eigenaar CRV in haar reclame-uitingen eigenlijk volledig aan voorbijgaat.

Grijze muis

Summit is op basis van de NVI-ranking met 180 punten eigenlijk maar een grijze muis. Hij schurkt tegen de top aan, maar valt niet op. Op basis van zijn TIP-totaal is hij wel een topper. En met recht. De stier combineert een zeer fraaie productie van 1.486 kilo melk met +0,10 procent eiwit en met een foutloos exterieurrapport. Hij scoort voor alle bovenbalkkenmerken minimaal 105 en realiseert daarnaast ook een celgetalfokwaarde van 105. De tachtig dochters in de tweede lactatie zorgen voor een productiestijging ten opzichte van de eerste lijst en als klap op de vuurpijl heeft de stier met Mascol x Dustin x Webster ook nog een OSG-vrije afstamming (vrij van O Man, Shottle en Goldwyn).

Uiteraard is het ook bij Summit afwachten of de dochters echt lang meegaan. Hoe ouder een stier, hoe hoger de betrouwbaarheid, maar hoe hoger ook de kans dat er geen sperma meer van te krijgen is. Dat de stier zich echter na meerdere indexdraaien nog altijd in de (TIP-) top weet te handhaven, is een goed teken. Wellicht dat CRV zich betreffende deze stier dan ook nog eens achter de oren gaat krabben. ■

De Biesheuvel Summit valt op basis van de NVI niet op, maar scoort op basis van de alternatieve TIP-ranking torenhoog.

TIP:	$1 \times \text{oude Inet} + 1,5 \times (\text{laatrijheid} - 100) + \text{bt} \times 0,12 \times \text{levensduur} + 5 \times (\text{celgetal}^* - 100) + \text{bt} \times 7 \times (\text{vruchtbaarheid} - 100) + 3 \times (\text{uier} - 100) + 5 \times (\text{benen} - 100) - 5 \times (\text{melksnelheid} < 98, \text{ dan } 98 - \text{melksnelheid})$
Oude Inet:	$-0,06 \times \text{kilo melk} + 0,7 \times \text{kilo vet} + 4,2 \times \text{kilo eiwit}$
Celgetal*:	celgetal in derde lactatie indien beschikbaar
Bt:	$\frac{\text{betrouwbaarheid (zonder genomics betrouwbaarheid)}}{100}$

Stierenlijst

Op www.melkvee.nl in het dossier Melkvee Magazine is een uitgebreide lijst van ruim 230 stieren van nog meer verschillende rassen te vinden, die allemaal zijn omgerekend naar zwartbontbasis en zijn gerangschikt op basis van TIP.

Stieren van verschillende rassen omgerekend naar zwartbontbasis en gerangschikt op basis van de Totaal Index Praktijk (TIP).

Ras	Stiernaam	Vader	M-vader	TIP	NVI	kgM	%V	%E	INET	Ltrp	Bt	Lvd	Cel*	Bt	Vru	MS	Kgh	F	R	U	B	Ext
HF	Delta Atlantic	Ramos	O Man	+279	+308	+527	-0.03	+0.14	+178	100	60	+720	107	74	105	97	108	111	116	108	111	114
HF	Alh Dakota	O Man	Durham	+276	+220	+1911	-0.25	-0.05	+373	100	65	+575	103	81	101	98	103	101	104	103	104	104
HF	Skalsumer Blitz	Paramount	O Man	+271	+271	+2182	-0.28	-0.08	+413	99	59	+580	102	69	98	102	101	101	103	104	106	105
HF	Heuvel Suarez	O Man	Cello	+268	+265	+5	+0.43	+0.26	+189	107	60	+672	104	72	104	97	105	103	108	110	108	110
HF	De Biesheuvel Summit	Mascol	Dustin	+260	+180	+1486	-0.47	+0.10	+300	101	65	+379	105	78	95	100	105	106	105	106	107	108
HF	Ralma O-Man Cf Cricket-Et	O Man	Durham	+250	+224	+726	-0.38	-0.06	+72	108	77	+579	113	89	106	102	103	111	111	109	104	111
HF	Newhouse Gofast	Goldwyn	O Man	+250	+244	+500	+0.01	+0.04	+138	108	60	+462	109	72	104	102	107	112	110	114	107	115
HF	Big Winner	Win 395	Lucky Leo	+243	+207	+103	+0.39	+0.17	+168	110	80	+679	100	91	104	104	104	101	105	105	106	106
HF	Delta Persuader	Mascol	Dustin	+243	+250	+706	-0.32	+0.04	+123	98	66	+678	110	79	103	99	105	103	109	101	111	107
HF	Morningvew Legend	O Man	Durham	+237	+190	+302	+0.37	+0.17	+215	99	81	+197	105	90	105	101	102	109	110	103	107	108
HF	Long-Langs Oman Oman	O Man	Aaron	+236	+185	+1109	-0.03	+0.15	+326	99	69	+361	103	83	97	104	101	104	106	109	100	107
HF	Vance Enclose	O Man	Hershel	+233	+206	+810	+0.11	+0.08	+250		55	+277	112	64	96	99	102	105	104	106	105	107
Bsw	Encore	Even	Striz	+232	+200	-1029	+0.84	+0.44	+46	110	78	+410	108	85	107	95	107	100	105	97	113	104
HF	Delta Astro	Goldwyn	O Man	+228	+220	+652	+0.24	+0.10	+243	101	66	+96	106	75	101	102	105	115	113	110	106	114
HF	Woudhoeve 1042 Impuls	O Man	Jesther	+227	+164	+995	-0.06	+0.10	+267	100	74	+363	106	86	104	103	103	108	109	104	97	104
HF	Westenrade Lacey	Win 395	Major	+222	+177	+217	+0.20	+0.20	+171	102	77	+537	99	87	104	102	104	99	99	104	107	105
HF	Delta Ammo	Goldwyn	Win 395	+221	+234	+1111	-0.08	-0.08	+210	103	60	+473	108	73	101	99	105	106	107	110	105	110
HF	De-Su Oman Goli-Et	O Man	BW Marshall	+219	+220	+701	+0.02	+0.00	+169	100	72	+560	106	84	102	101	106	106	109	109	105	110
HF	Danillo	Goldwyn	O Man	+218	+249	+640	+0.04	+0.04	+179	103	72	+420	105	86	101	92	99	105	110	113	109	113
HF	Isidorus Altaosan	O Man	Major	+218	+156	+658	+0.03	+0.07	+193	105	71	+358	102	81	104	100	107	104	108	101	108	106
RHF	Delta Fidelity	Kian	Lightning	+218	+187	+296	+0.27	+0.29	+245	99	89	+95	101	91	94	104	102	101	105	106	114	109
HF	De Biesheuvel Sunrise	Jardin	O Man	+212	+181	+1466	-0.36	+0.09	+313	99	69	+397	102	83	98	94	98	110	108	107	101	108
HF	Ensenada Taboo Planet	Taboo	Amel	+210	+238	+1585	-0.31	-0.14	+241	92	77	+748	103	89	98	103	105	100		109	104	107
HF	Blom Farm Award RF	Ramos	O Man	+209	+242	+861	-0.07	-0.05	+167	103	60	+629	110	71	103	101	108	106	109	108	102	108
HF	Newhouse Banker	Goldwyn	Mascol	+208	+242	+501	+0.05	+0.01	+132	104	60	+383	108	71	104	95	104	111	108	112	108	114
HF	Stoboom's Pilot	Mascol	Jocko	+207	+241	+668	-0.04	+0.01	+155	101	66	+533	103	81	102	104	106	107	107	110	107	111
RHF	Lowlands Redman	Fiction Rf	Ts Gogo	+207	+175	+544	+0.29	+0.20	+271	100	60	+300	106	72	101	96	103	100	101	106	99	103
HF	Aurora Ormsby	Shottle	O Man	+206	+210	+1062	-0.22	-0.11	+153	106	70	+521	109	81	99	105	101	108	106	110	105	110
HF	Gibor	Gibbon	Sunny Boy	+205	+214	+1012	-0.41	-0.08	+118	104	84	+609	107	94	104	93	103	101	104	103	107	105
HF	Dudam Surprise	Dustin	Luxemburg	+204	+135	+360	+0.04	+0.12	+146	112	99	+430	106	99	101	98	109	96	101	100	102	100
HF	Schillview Garrett	O Man	Mtoto	+204	+236	+1305	-0.33	-0.18	+156	67	+585	108	83	105	97	104	106		107	103	108	
Bsw	Sun-Made Vigor	President	Even	+200	+220	-712	+0.05	+0.17	-98	104	75	+706	110	88	105	95	111	105		102	117	110
Scr	R David	Fyn Aks	T.Bruno	+198	+209	+683	-0.23	-0.07	-84	100	76	+1009	103	90	106	99	105	95		97	105	98
HF	Lowlands Upgrade	Paramount	Dustin	+197	+213	+1660	-0.51	-0.12	+221	100	62	+326	100	72	98	108	101	105	103	114	108	113
RHF	Talentino	Talent	Kian	+196	+154	+127	-0.01	+0.26	+137	105	76	+392	105	87	95	106	102	106	108	108	106	109
RHF	Hjr Windstar	Spencer	O Man	+196	+193	+257	-0.10	+0.12	+94	103	60	+424	109	74	104	99	103	106	108	101	107	106
Bsw	Huray	Hussli	Siray	+193	+228	+229	+0.03	-0.02	+50	102	60	+591	103	84	110	97	107	104		98	113	106
RHF	Cherokee Van De Peul	Fender	Goldwyn	+186	+179	-183	+0.20	+0.23	+83	105	58	+367	108	70	101	100	103	103	103	108	105	108
RHF	Camion Van De Peul	Fender	Goldwyn	+186	+236	+33	+0.35	+0.11	+115	103	57	+568	109	69	101	94	104	102	104	105	110	108
HF	Delta Linfield	Addison	Branco	+185	+159	+410	-0.02	+0.05	+113	106	99	+263	105	99	102	101	106	99	102	103	107	104
HF	Delta Paramount	Jocko	Fatal	+185	+185	+1438	-0.50	-0.08	+198	97	99	+447	98	99	97	103	97	102	104	109	108	109
HF	Radon	Ramos	Manfred	+184	+194	+459	-0.02	+0.05	+126		55	+550	106	80	103	97	103	104		104	105	106
HF	Timmer Climax	O Man	Novalis	+181	+143	+265	+0.27	+0.07	+142	104	90	+539	107	95	103	102	103	98	102	102	97	100
HF	Het Broek Silky	Mascol	Jocko	+181	+211	+985	-0.33	-0.04	+147	102	63	+722	109	76	95	101	105	104	103	109	102	107
HF	Peinzer Boy	Jesther	Lucky Leo	+180	+157	-188	+0.20	+0.06	+13	107	94	+649	105	98	104	104	106	105	105	104	106	106
RHF	Corn Redgold	Atlas	Goldie Red	+180	+128	-178	-0.08	+0.29	+60	104	99	+397	107	99	100	100	109	96	102	100	104	101
RHF	Kian	Andries	Sunny Boy	+180	+106	-506	+0.68	+0.35	+133	110	99	+307	103	99	97	102	108	100	104	100	108	103
HF	Delta Malaga	Jordan	Jocko	+178	+193	+1527	-0.47	-0.14	+193	103	72	+747	101	82	93	104	103	102	100	107	108	108
RHF	Topspeed Kodak	Kevin	Stadel	+177	+178	+150	+0.22	+0.09	+116	99	77	+482	107	86	101	103	104	97	101	106	103	104
HF	Ponsstar Sunflower RF	O Man	Lightning	+175	+117	-141	+0.46	+0.32	+177	102	61	+338	104	74	103	107	97	107	106	106	95	104
Bsw	Event	Even	Vinos	+173	+189	-760	+0.42	+0.27	-9		59	+308	105	79	105	101	110	102		98	117	107
RHF	Lowlands Klimmer	Taco	Pablo	+172	+146	-213	+0.55	+0.23	+138	108	77	+477	103	87	99	98	112	101	106	102	104	104
HF	Het Broek Silver	Mascol	Jocko	+169	+190	+1319	-0.46	-0.14	+149	102	63	+638	108	76	96	97	106	105	109	105	106	107
Bsw	Vasir	Vinozak	Siray	+167	+172	+29	+0.41	+0.08	+116		57	+95	106	81	101	99		103		96	116	106
HF	Delta Morazan	Olympic	Spock	+165	+162	+964	-0.40	+0.04	+167	96	75	-40	102	83	102	105	98	106	103	114	102	111
HF	Stol Joc	Jocko	Manfred	+162	+121	+1460	-0.41	+0.03	+272	99	88	+438	103	92	87	102	95	110	106	105	104	108
HF	Ked Outside Jeeves-Et	Outside	Duster	+162	+225	+772	-0.29	-0.24	+17	100	78	+808	103	93	105	97	104	108	108	108	108	111
HF	Crockett-Acres Eight	O Man	Mtoto	+155	+139	+844	-0.03	+0.05	+219	103	71	+396	106	89	102	90	100	106	108	101	99	103
RHF	Jotan Red	Jordan Red	Durham	+150	+152	-295	+0.26	+0.14	+31	105	63	+377	100	80	101	105	110	112	109	112	109	115
RHF	Ritburn	Mr Burns	Kian	+147	+114	+75	+0.20	+0.26	+162	105	57	+228	101	70	100	95	101	102	103	101	105	103
HF	Delta Nearby RF	Canvas	Ramos	+146	+142	+449	+0.03	-0.02	+105	101	75	+476	108	85	98	106	99	101	108	106	102	104
HF	Zeedieker Dairymaster	Survivor	Goldwyn	+140	+176	+72	-0.05	+0.04	+26	103	62	+279	105	69	101	108	101	108	115	105	114	111
HF	San Fiorano Step Fibrax	Turlupin	Tugolo	+135	+132	+912	-0.13	+0.00	+187	97	75	-41	101	92	102	101	99	107	107	107	102	107
RHF	Lowlands Fender	Ts Gogo	Lightning	+132	+123	-106	+0.09	+0.09	+30	104	75	+348	103	85	105	99	104	99	100	101	105	102
RHF	Red Mystery	Misty	Ronald	+131	+133	-431	+0.71	+0.18	+89	105	67	+7	107	77	102	98	107	104	106	105	103	106
Mon	Baxter	Plumitif	Ibidem	+131	+107	+1116	-0.21	-0.05	+198	103	37	+189	106	40	102			98	101	89	104	